

Zgodba o poštenem kralju in čudnem poslopanju Francozov v državah Indokine

Ker Francozi ne izpolnjujejo danih obljub, pričanja ljudstvo smatra boj komunistov kot boj za svojo svobodo. Kralj se čuti odgovornega za usodo svojega ljudstva.

WASHINGTON. — Indokina je postala predmet tako splošne skrbi in brige, da je bila v razpravi že na štirih zaporednih sejah Narod. varnostnega sveta. Vojna v Indokini brani Francozom, da bi igrali svojo pravo vlogo v Evropi. Ta vojna pomeni večjo nevarnost za ostalo Azijo kakor korejska vojna. Državni tajnik Dulles jo popolnoma pravilno smatra kot enega svojih najnujnejših problemov.

NEW YORK. — Norodom Sihanouk, kralj Kambodije, ki je ena izmed treh držav, katere tvorijo Indokino, mora biti re vsak način pošten in preprost mož.

Po razgovorih v Washingtonu, je ta vladar države, ki ima tri milijone prebivalstva, v New Yorku dejal, da je vse, kar si njegovo ljudstvo želi, — neodvisnost, ki mu je bila obljubljena, ko je on podpisal pogodbo, da stopi Kambodija v Francosko Unijo. Dejaj, da je bil trdno uverjen, da bo posledica njegovega podpisa neodvisnost dežele, kakor so mu bili Francozi obljubili.

Mesto neodvisnosti pa so morali Kambodijci ugotoviti, da je večina njihovih čet pod francoskim poveljstvom in da je uveljavila Francija znatne pravne in gospodarske restrikcije v deželi. Domačinom, n. pr. ni dovoljeno, da bi svobodno izvažali in uvažali, in prav tako nimajo nikake kontrole nad svojim obdavčevanjem.

Posledica vsega tega je, je rekel ta azijski vladar, da pričena ljudstvo vedno več in več njegovega ljudstva smatra boj komunistov kot boj za svojo svobodo. — Ako bodo v njegovo deželo vdrli komunisti, kakor so pretekli teden v sosedno državo Laos, tedaj bi on resno podvomil, da bi mogel mobilizirati potrebne obrambne sile proti komunistom.

„Naše ljudstvo noče umreti za Francoze, niti ne za to, da bi jim pomagali ostati v deželi“, je rekel kralj.

Takšna je torej, v kratkem, situacija v Indokini. Na osnovi vojne deklaracije v Brazzaville je bila Indokinezom obljubljena svoboda. Toda po premaganju Japonske se odnosi med Parizom in tremi indokitskimi državami niso razvijali v teh smereh. In takrat, ne poprej! — se je pojavila komunistična nevarnost.

V zadnjih dneh si Francozi prizadevajo popraviti položaj za dajanjem večje avtonomije Vietnamu, pri čemer so bili do gotove mere uspešni. Zdaj nastane vprašanje: Ali bo to dovolj velika inspiracija za ljudstvo, da zatre komunizem? Toda koncesije, ki jih je dobil Vietnam, niso bile še raztegnjene na Kambodijo.

jo, ker tej državi doslej ni pretila neposredna komun. nevarnost. Ako in če bodo te koncesije dane, bo morda že prepozno. Za to situacijo pa dolži kralj bolj samega sebe kot Francoze. On čuti odgovornost za svoje ljudstvo, ki je nenavadna pri vladarjih, zlasti pri orintalskih vladarjih. Zato je izjavil ta svojevrstni monarh:

„Jaz sem tisti, ki nosim odgovornost, da se je država pridružila Francoski Uniji, in če ljudstvo ne bo dobilo tega, kar mu je bilo obljubljeno, sem jaz tisti, ki zasluži kazen!“

Sihanouk je res bela vrana med vladarji.

V Argentini ugašajo zadnje luči svobode

Po vsej deželi se polnijo ječe z nasprotniki diktatorja J. Perona.

BUENOS AIRES, Argentina. Diktator Peron je mobiliziral vso moč delavstva, vojaštva in političnih sil, da mu pomaga v prizadevanju za trditja „obreklijceve“ in „dobičkarjeve“. Peron pravi, da so obrekovalci in dobičkarji krivi zadnjih izgredov v Argentini.

Aretacije „opravljivcev“ se nadaljujejo po vsej deželi. V soboto je bilo samo v Buenos Airesu aretiranih 77 ljudi.

V nedeljo je bil aretiran Adolfo Mitle, član rodbine, ki lastuje velik neodvisen list La Nacion. Aretiran je bil samo zato, ker „so ga slišali“ reči — „kakšna sramota!“, ko je stal pred Jockey klubom, katerega so Peronovi pristaši do tal požgali.

Policija je zaprla in zapečatila 117 trgovin z jestevinami, njihove lastnike pa zaprla.

Vsa znamenja kažejo, da je Peron srečno prevedril nevarno situacijo, ki je nastala pred dvema tednoma, ko je pričela Gen. konfederacija delavstva z demonstracijami proti vedno višjim življenjskim cenam.

NASILJA V IRANU

TEHERAN, Iran. — Tukaj je drhal napadla avtomobil ameriškega mornariškega atašea Eric Pollarda ter zabodla njegovega šoferja.

Za kralje ni nikoli slabo

RIM. — Tukajšnja agencija za prodaja in najem hiš je naznanila, da je najela luksuzno vilo za bivšega belgijskega kralja Leopolda in njegovo ženo. Najemnina bo znašala malenkostno vsoto — \$1,600 na mesec.

ČAS ZA SPREMENBO — Ko so bivšega predsednika H. Trumana, ki se muči na počitnicah na Havajih, vprašali, kaj misli o novih sovjetskih predlogih za mir, je dejal, da so sicer „opogumljajoči“, toda sodeč po pretekli izkušnji, naj napravijo sami svoje zaključke.

UKAZ KOM. PARTIJI V AMERIKI

Partija mora predložiti imenik svojega članstva in svojega finančnega stanja.

WASHINGTON. — Vladni odbor je včeraj označil ameriško komunistično partijo kot „podružnico in lutko Sovjetske zveze“ ter odredil, da ima partija predložiti imenik svojega članstva kakor tudi poročilo svojega finančnega stanja.

Odbor je bil soglasno mnenja, da je ameriška komunist. partija „denarno dirigirana, dominirana in kontrolirana“ po Moskvi.

„Partija deluje v prvi vrsti za pospeševanje smotrov po Sovjetski vođenega svetovnega komunističnega gibanja“, je izjavil odbor.

Ta odredba je bila izdana 19 mesecev po tem, ko je bivši justični tajnik Howard McGrath pričel z registracijskim postopkom proti komunistični partiji.

Bohlen predložil svoje poverilnice v Kremlju

MOSKVA. — V ponedeljek je ameriški ambasador Charles E. Bohlen predložil v Kremlju svoje poverilne listine. Ob tej priliki je povedal sovjetskimi oblastnikom, da Združene države upajo, da bodo na miren in prijateljski način poravnale vse svoje difference s Sovjetsko zvezo.

Bohlen je izročil svoje poverilnice maršalu Vorosilovu, predsedniku Prezidijskega sovjetskih republik.

Sultana zadela krogla

RABAT, Maroko. — Sultan države Maroko, Sidi Ben Jusuf, je bil v nedeljo lahko ranjen, ko ga je zadela v obraz krogla. — Pa ne krogla iz puške (kar je za plebejce), temveč tennis žoga, ko je igral tennis.

Madžarski stražnik podlegel ranam

BUDIMPEŠTA. — Tukaj je umrl v bolnišnici neki madžarski obmejni stražnik. Podlegel je ranam, ki jih je dobil v sredo, ko so streljali nanj jugoslovanski graničarji.

Izmenjava ujetnikov v gladkem poteku

Sen. Taft je za rešitev vseh daljnovzhonih perečih problemov

Te probleme je treba rešiti, preden se pristane na premirje v Koreji.

WASHINGTON. — Senator Taft, republikanski voditelj v senatu, je pozval Eisenhowerjevo administracijo, naj stori vse, kar je v njenih močeh, da doseže poravnavo daljnovzhonih problemov, preden pristane na premirje v Koreji.

Taft je izjavil časnikiarjem, preden je odpotoval v Augusto, Ga, igrat golf s preds. Eisenhowerjem, da se boji, da bi vsako vojaško premirje, ki bi ne temeljilo na dolgoročnem sporazumu, pustilo Korejo za stalno razdeljeno.

„Zato je treba storiti vse, kar je mogoče, da se reši daljnovoiztočne probleme napram Indokini in Malaji, kar mora biti pogoj korejskega premirja“, je rekel Taft.

„Seveda bi bilo boljše, če dosežemo v Koreji premirje, kakor da nadaljujemo z vojno, ki je zmerom na mrtvi točki, toda s takim premirjem na bomo združili dežele, temveč se samo spoznamo, da nehamo streljati“, je rekel senator.

Slovesen pozdrav K. Adenauerja ob povratku iz Amerike

Nemški kancler je izjavil, da je bilo njegovo potovanje v Zdr. države in Kanado popoln uspeh.

HAMBURG, Nemčija. — Nemški kancler Adenauer je bil 19. aprila tukaj deležen sprejema, kakršne prireja ljudstvo junakom, ko se je vrnil s svojega dvotedenskega obiska v Združene države in Kanadi. Na letališču v Hamburgu se je zbralo nad 2000 ljudi, ki so ga prišli pozdraviti.

Z letališča se je Adenauer nemudoma odpeljal na glavni stan krščansko - demokratske stranke, ki bo imela te dni svojo konvencijo.

Preden se je odpeljal z letališča, je imel kratek govor, v katerem je med drugim rekel:

„Priprčan sem, da se more moje potovanje smatrati kot popoln uspeh za Nemčijo.“

„V Washingtonu in Ottawi sem bil deležen izredno prisrčnega sprejema.“

„Zdaj pa spet na delo!“

Porast prebivalstva Zdr. držav

WASHINGTON. — Urad za census naznanja, da je znašalo dne 1. marca prebivalstvo Združenih držav 158,848,000 duš.

28 mrtvih v požaru

CHICAGO. — Pri velikem požaru in eksploziji v neki čikaški tovarni (o čemer smo v petek na kratko poročali), je 28 ljudi izgubilo življenje.

4,800 delavcev na stavki

MUNCIE, Ind. — Proizvodnja v Warner Gear Division tovarni je včeraj zastala, ko je šlo na stavko 4,800 delavcev.

V prvi skupini je bilo 30 Amerikancev. — Izmenjava je potekala ob mrkem vremenu in ob grmenju topov, ki so rušili postojanke komunistov po bližnjem gorovju.

Vsi so čutili, da je to dramatičen trenutek zgodovine, ki utegne postati znanilec skorajšnjega splošnega premirja in končanja korejske vojne.

PANMUNJOM, Koreja. — Kitajci, ki niso hoteli použiti Zavezništva in komunisti so včeraj pričeli izmenjavati svoje prve vojne ujetnike. Izmenjava pomeni dramatičen zgodovinski trenutek, ki utegne biti znanilec premirja in končnega miru v Koreji.

V prvi osvobodjeni skupini zaveznikov, ki je štela 100 mož, je bilo 30 Amerikancev. V tej izmeni je bilo, kakor rečeno, 30 Amerikancev, 12 Britancev, štirje Turki, 50 Južnokorejcev in štirji pripadniki drugih narodnosti — en Kanadeec, en Južnoafričan, en Filipinec in en Grk. Izmenjava se je pričela ob 8:55 zjutraj.

Komunisti pa so v zameno dobili 400 Severnokorejcev in 100 Kitajcev. V prihodnjih enajstih dneh bo izmenjanih 600 zavezniških vojakov, med temi 120 Amerikancev in 5,800 komunistov.

Obnova mirovnih pogajanj Prihodnjo soboto — preden bo izmenjava končana — se imajo obnoviti mirovna pogajanja za doseg premirja v 34 mesecev trajajoči krvavi korejski vojni.

Prvi Amerikanci v svobodi Prvi Amerikaneec, ki so ga komunisti vrnili, je bil Pvt. Carl W. Kirchenhausen iz New Yorka. Njemu je sledilo preko črte v svobodo 13 nadaljnjih Amerikancev, ki so bili v prvi skupini 50 izmenjanih mož.

Druga skupina je bila poslana preko črte dve uri za prvo. Izmenjani so bili v teku dvajsetih minut. Pfc. Robert C. Stell iz Baltimore, ki je bil v prvi skupini izmenjanih Amerikancev, je bil tudi prvi, ki je prispel v Freedom Village k razgovoru s časnikiarji. Stell, ki je črnškega plemena, je rekel: — „Povedati nimam nič posebnega. Izreči hočem samo svojo globoko zahvalo za ves vaš trud v zvezi z našo oprostitvijo.“

Komunistični častniki so naznanili, da bodo danes izročili 35 Amerikancev, 12 Angležev, 3 Turke in 35 Južnokorejcev. Izmenjava ob grmenju topov Ko so vojni ujetniki korakali ali bili nešeni v nevtralnem zono v Panmunjomu, se je ves čas slišalo grmenje topov, ki so obstreljevali komunistične položaje na okoliških hribih.

Osem in trideset minut pred izmenjavo je prispelo 17 komunističnih ambulanc z zavezniškimi ujetniki. Izmenjava je šla gladko in naglo izpod rok. Obrazi južnokorejskih vojni ujetnikov so bili brezizrazni.

Amerikanci in Angleži so se smejali in šalili na ambulancah. Nekaterim so se orosile oči, mnogi so enostavni molčali. Na drugo stran pa so odhajali mrki Severnokorejci in ta.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Stirideset let zakona — Mr. in Mrs. John Pintar, 1188 E. 176 St., sta praznovala preteklo nedeljo 40-letnico srečnega zakonskega življenja v družbi prijateljev in sosedov. — Na mnogo let!

Sedma obletnica — V četrtek ob 6:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Antona Starc v spomin sedme obletnice njegove smrti.

Trideseti dan — V četrtek ob 6:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave., sv. maša za pokojno Frances Zaller na 30. dan njene smrti.

Pozdravi iz Floride — Mrs. Josephine Hrvatin, ki se nahaja pri Frank Turkovih v Miami, Fla., pošilja pozdrave vsem prijateljem in znancem. V Floridi se zelo dobro počuti, kot piše.

Seja — Slovenski odsek AJC na Recher Ave., ima v četrtek zvečer ob 7:30 svojo sejo v prostorih centra.

Iz raznih naselbin

OMAHA, Nebraska. — V marcu sta se dvema novonaseljenima družinama rodila sinka. Prvi je Jožek Košnjek iz Boys Towna, rojen 5. marca 1953. — Drugi je pa Jožek Pleterski, rojen 17. marca 1953 v Omah. — Naše čestitke!

Še imajo ljudje čas in potrpljenje

CHESANING, Mich. — Reinhardt Bruegemann je zgradil iz 6,200 zobortrebecv natančen posnetek pariškega Eifelovega stolpa. Delo mu je vzelo 105 ur časa. Stolp tehtja skoraj pet ton.

Ne bo Pasijona

OBERAMMERGAU, Bavarska. — Tukajšnja občinska zbornica je sklenila, da leta 1954 ne bodo priredili običajnega Pasijona.

NAJNOVEJŠE VESTI

PANMUNJOM, Koreja. — Danes je prešlo iz komunistične oblasti nadaljnih 100 bolnih in ranjenih zavezniških ujetnikov, v zameno pa je odšlo h komunistom 50 mrkih in molčočih njihovih ljudi. Zavezniški ujetniki so bili vsi radostni in razigrani, kar je bilo v velikem nasprotju z zadržanim oproščenim komunistov, ki so bili mrki in slabe volje. Eden izmed zamenjanih ujetnikov je bil Pvt. Charles Sacco iz Loraina, Ohio.

DILLON, S. C. — Tukaj se je primerila velika železniška nesreča, o kateri pravi neki poročevalec, da je zahtevala najmanj 10 do 12 človeških življenj. Poročila še niso popolna, ne jasna.

PANMUNJOM, Koreja. — Komunisti so obvestili zavezništvo, da jim bodo jutri spet izročili nadaljnih 100 ujetnikov, ki pa bodo vsi Korejci. (Med ujetniki, ki so bili izročeni zavezniškom danes, je bilo 35 Amerikancev.)

WASHINGTON. — Komunistična partija Amerike bo vložila na sodišču priziv proti ukaz vladnega odbora, da se mora registrirati kot agencija Sovjetske zveze.

SNOW

Vremenski prerok pravi:

Dopoldne mrzlo in naletavna je snega. Popoldne deloma oblačno in bolj toplo. Ponoči jasno in ne posebno mrzlo.

GIVE TO CONQUER CANCER

AMERICAN CANCER SOCIETY

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 78 Tues., April 21, 1953

Titov komunizem isto zlo kot Stalinov

V časnikarskem svetu zelo cenjena dopisnica katoliških listov, gospa Greta Palmer, je v "New York Catholic News" pisala s svojega potovanja po Jugoslaviji:

"Zapadni politiki so bili slepi, ko je Cerkev obsojala moskovsko nevarnost. Sedaj se zelo dobro zavedajo, da Stalin ni naš prijatelj. Toda v zadevi Tita zavzemajo čisto drugačno stališče. Podobnost med obema razumemo samo mi katoliki.

Ta Tito je bil krščen kot katolik, kot sta bila Hitler in Mussolini. Kot Stalin, je tudi Tito obiskoval verske šole in bil strežnik pri službi božji. Vendar je vpeljal v Jugoslavijo preganjanje vere in zaničevanje krščanskih vrednot življenja v tako hudi meri, da prekaša samega ruskega diktatorja.

Je že res, cerkve so odprte in med mašami prenapolnjene. Zunaj cerkva stoji uniformirane straže in nihče ne ve, koliko tajne policije, ki prav od blizu pogleda obraz vsakega vernika, ki prihaja in odhaja. Če je med temi kak učitelj v državni šoli, takoj izgubi službo. Katoliške šole seveda niso odprte.

Kardinal Stepinac je v vaškem zaporu v Krasiću, kako uro in četrt vožnje z avtom iz Zagreba. Redni poročevalci, ki stalno živijo v državi, so ga lahko obiskali. Zadnji razgovor z njim so imeli takoj, ko je prišla vest, da je imenovan kardinalom. Jugoslovanski diplomati povedo vsakemu, da nikomur ni treba kakega posebnega dovoljenja za obisk kardinala in da nihče niti ne poskuša delati težav pri obiskih. Toda večkrat se je zgodilo, da so straže ustavile hrvaške škofe, ko so hoteli v vas. Tudi mene so ustavili.

Kdor pride v Jugoslavijo kot turist, si lahko najame avto samo pri vladni turistični agenciji "Putnik." Najela sem tako vozilo in povedala sem, kam se želim peljati. Avto je držal preko čudovito lepe pokrajine. Samo ena kapelica Matere Božje je bila ob poti, vsa druga znamenja so bili zrušili. Srečali smo poročni sprevod kmetov. Izgledali so kot slike v narodni zemljepisni reviji. Ženin in nevesta sta sedela trdo na vozu, ki ga je vlekel par konj. Imela sta težke uhane. Bogata krila so kar plapolala ob nevesti, ženin pa je bil v zametnem jopiču in živobarvnem klobuku. To je starodavna noša balkanskih nevest in ženinov. Muzikanti so se peljali spredaj, za njimi pa so se vrstili vozovi, na katerih so bili svatje — prijatelji in sodski vina.

To vse je izgledalo kot stara, nekdanja Hrvatska. Pa vendar ni. To je policijska država vezana na borbeno brezhoštvo, ki je bolj osnovna poteza komunizma kot katerokoli njegovih gospodarskih načel. Sredi male, umazane ceste, ki vodi v Krasić, je stal stražnik, ki je zaustavil moje vozilo. Pregledal je moj potni list in nekaj časa zapisoval v svoj zapisnik podatke, ki so ga zanimali. Nato je rekel: "Vi ne morete iti. To je povedal s slovanskimi besedami, ki jih nisem razumela in z znamenji. Protestirala sem. Povedala sem, da sem prav za to pot in vožnjo najela vladin avto. Rekla sem, naj telefonirajo v Zagreb in od tam dobe dovoljenje, toda zdelo se mi je, da je prav iz Zagreba prišlo naročilo, da naj me ne puste naprej.

Zakaj se tako ravna s katoliškimi časnikarji? Zato, ker mi, ki nas vodijo katoliška načela, vemo, da je Titov komunizem v bistvu prav tako zlo kot Stalinov. Mi vemo, da Cerkev ne more delati kompromisov s slabimi idejami, niti ne more izigravati enega proti drugemu, celo tedaj ne, če bi s tem mogla rešiti svoje duhovnike mučenštva. Države mislijo drugače. Te se lahko družijo z Belcebubom. Samo Cerkev se ne sme in ne more. Zato katoliški časnikarji ne morejo pisati vse resnice o Jugoslaviji, zato jih Tito ovira, kjer le more.

Kdor ni katoliški državnik, mu je kar lahko reči: kdorkoli je proti Stalinu, je moj prijatelj. Katoličan tega ne more.

Tito ni za Kristusa, to bo menda nesporno. Tito ni za svobodno časopisje in ne za osnovne demokratične pravice ljudi. Ali Tito je član Združenih narodov. Njegov podpis je pod listino Združenih narodov o osnovnih človeških svoboščinah. Ta lista ni sicer taka, kot bi si jo mnogi izmed nas želeli, pa vendar vsebuje nekako najmanjšo mero moralnosti za vsakega državnega poglavarja.

Mi pa kot Amerikanci, ki Jugoslavijo podpiramo, se zdi, ne storimo prav nič, da bi dosegli malo bolj človeško politiko v notranjosti Jugoslavije. Politika naše vlade pravi, da pomoč ne sme biti 'na udi.' Kaj pa bi bilo narobe z udo, če bi jo uporabili, da rešimo življenja mož in žena, ki jih preganjajo kot divjačino in da bi ohranili krščanska izročila v mali, pobožni deželi?

Dobri kristjani v Jugoslaviji krepe Cerkev po celem svetu s svojim močnim pričevanjem za vero v velikih nevarnostih. Tudi ameriški katoličani smo jim dolžni hvalečnosti za to. In če bi pridodali nekaj udi, kadar dajemo vojaško pomoč tiranu, ki te kristjane tlači, da bi jim pomagali, ali bi bilo to kaj napačnega?"

BESEDA IZ NARODA

"Pričarani ženin"

Cleveland, O. — Ali veste, kako se ženin pričara? Ne, prav gotovo ne! Za to je treba čarovnika ali pa vsaj ciganko. Vabim Vas, da se udeležite takega čaranja v nedeljo 26. aprila ob 3. uri popoldne, v Slov. domu na Holmes Ave. Ne bo Vam žal! Brez smeha in dobre volje ne bo! Že zato se izplača to coprnijo videti, saj se ves teden pri težkem delu pusto držimo.

Dejanje v igri se godi v starem kraju. Ženin bo pričaran pa iz Amerike. Morda bo kdo obujal spomine, kako je šel sam iskati nevesto v stari kraj; ali se bo kakšna spomnila, kako jo je ne-pričakovano presenetil ženin iz Amerike. — S tem pa ni rečeno, da je igra primerna samo za starejše. Posebej se povdarjam, da je za dekleta važno, da vedo, kako se ženini pričarajo. Važno je pa tudi za fante, da vedo, kako se bodo vedli, če bodo slučajno pričarani. Tako igra ne bo samo polna smeha in zabave, ampak utegne postati še poučna. — Če pa še povem, da je igra vzeta iz pristnega kmečkega življenja, polna dvotipov in domačih izrazov, potem ne potrebuje nobenega priporočila več. Vsi ameriškanski Slovenci radi pogledajo nazaj, v kakšnem okolju so včasih živeli in obujajo spomine na vaško življenje v preprostih razmerah.

Skrivnost bi razodel in Vas prikrajal v užitek, ki ga boste

imeli pri gledanju igre, ako bi še kaj dolgo pisal o "Pričaranem ženinu." — Le to naj še povem, da prireja to igro največje društvo K. S. K. J: Društvo sv. Jožefa št.169., v Collinwoodu. Društvo hoče izboljšati prostore v svojem parku, kjer se čez poletje vrše pikniki. Čisti dobiček te prireditve bo šel prav v ta namen.

Pridite torej! Da boste veselo preživeli nedeljsko popoldne in se nasmejali do solz, Vam jamči "Pričarani ženin."

Odbornik Društva sv. Jožefa, št. 169, K. S. K. J.

Belokranjci vabijo na veselico

Cleveland, O. — Belokranjski klub prireja v soboto zvečer, 25. t. m. prvo pomladansko veselico v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Vabljeni so vsi člani in prijatelji kluba. Na zabavah Belokranjcev je vedno prijetno. Mi smo veseli ljudje, ki radi kako okroglo rečemo.

Kuharice bodo preskrbele najboljša okrepčila in prigrizke. Manjkalo ne bo tudi dobre kapljice in vesele godbe. Igral bo John Grabnerjev orkester.

Kdor hoče vesel biti in dobro sladko vince piti, mora v soboto zvečer k Belokranjcem priti!

Na veselo svidenje v SND v novem poslopju soba št. 1!

Odbor.

Konec Vautijevih spominov

G. Vauti Alojzij, župnik v Selah, rojak našega škofa dr. Gregorija Rožmana, je v "Našem tedniku" 9. t.m. zaključil svoje pripovedovanje spominov na škofa Rožmana. Za življenjepis o škofu Rožmanu bodo Vautijevi spomini gotovo lep prispevek. Za bralce AD naj ob tej priliki ponatisnemo njihov zaključek, ker so tu zanimivi podatki, ki se tičejo škofovega begunstva, angleške internacije v Celovcu in pa stališča koroških rojakov. Takole piše g. Vauti:

"V svetovni vojni je tudi Slovenijo zadelo strašno gorje. Pod zasedbo Nemcev in Italijanov so padale številne žrtve. Kako težaven je bil položaj škofa Rožmana! Mnoge je z osebnim posredovanjem rešil iz zaporov. Z bistrim očesom pa je opazil, da grozi narodu nesreča tudi od strani protikrščanskega komunizma. Dvignil je glas proti tej usodepolni nevarnosti. Zato se je nanj razlil srd in sovraštvo ideoloških voditeljev tega gibanja, ki so se zavestno držali preizkušnega načela: "Udari pastirja in čreda se bo razkropila." Z lažmi in obrekovanji in podlimi podtikalnji so mu skušali oblatiti ugled v domovini in preko nje. Vztrajal je in bi ostal na svojem mestu, da ga ni prijateljski poziv iz Celovca prepričal, da je boljše, če se vsaj začasno umakne. In tako se je podal na grenko pot begunstva z namenom, da se čimprej spet vrne. Tudi to vrnitev so mu prijatelji odsvetovali in prepričali."

V angleški internaciji v Celovcu

"Ko je bil od Angležev interniran na okoliš mesta Celovec," nadaljuje g. Vauti svoje spomine, "sem ga večkrat obiskal. Poznalo se mu je, kako ga tarejo skrbi, a čez vse močno je živel v njem vera v božjo previdnost. Bog že ve, zakaj je pripustil, da so nad verni slovenski narod prišle tako hude preizkušnje! Božjih načrtov zdaj še ne umemo, jasni pa nam bodo pozneje, če ne na tem svetu, v večnosti gotovo. Bolelo ga je pa, da so celo na Koroškem nekateri nasedli lažem in klevetam zoper njega."

Sodba koroških rojakov

"Sedemdesetletnik obhaja škof Gregorij med ameriški Slovenci, daleč od domovine. Ogromna večina njegovih ovčev se ga spominja s spoštljivo vdanostjo in ljubeznijo. Tudi mi, koroški rojaki gledamo nanj z občudovanjem, ker nam je vzor delavnosti, zvestobe, ljubezni do Cerkev in naroda, ker kljub hudim preizkušnjam stoji trdno kakor svetilnik v viharjem morju. Crucis pondus et praemium — križa teža in plačilo! Gospod ga je obložil s težkim križem, naj mu prisodi tudi bogato plačilo v zemski in nebeški domovini!"

Novi spomini na škofa Rožmana

Poleg g. žpka Vautija je prišel na dan s svojimi spomini na škofa Rožmana še drugi slovenski koroški duhovnik znani narodnik delavec g. župnik Ivan Starc. Iz tega, kar je objavil v "Našem tedniku" 9. t.m., ponatiskujemo naslednja dva odlomka:

"Škofu dr. Gregoriju Rožmanu je mogla le zavestna zlohotnost in načelna sovražnost do katoliške Cerkev in njenega odličnega zastopnika odreči iskreno ljubezen do naroda. Že ko je bil v Celovcu, je bil vodja in duša Akademije slovenskih bogoslovcev. Četudi je bil zelo zaposlen, je našel vedno časa, da se je udeleževal vsega, kar je pospeševalo skupnost slovenskih bogoslovcev, celo tamburaških vaj se je udeleževal in igral pri orkestru bulgarijo pod nepozabnim vodstvom rajnega g. Menteja. Smelo trdim, da je bila pod njegovim vodstvom povezanost slovenskih bogoslovcev najboljša."

Iz dni procesa proti škofu dr. Rožmanu

"Kakor nobenemu slovenskemu koroškemu duhovniku, tako tudi dr. Rožmanu v Ljubljani ni bilo prizaneseno trpljenje. To je najbolj pokazal proces proti njemu po zlomu nacizma. Trudi se je, da lajša usodo svojemu narodu, prosi in posreduje, pri zasedbeni oblasti za žrtve, ker je vedel, da so nedolžni. Celoto do dobrote so mu štelu v procesu za zlo."

"Obiskal sem (župnik Stare) dr. Rožmana ravno v dneh, ko je bil v Ljubljani proces proti njemu. Ljubljanski radio je pri našal dnevno poročilo o procesu. Zanimalo me je, kaj reče škof sam na vse te obdolžitve. Kratko mi je odgovoril, da v vsem, kar so do tedaj poročali, ni niti ene resnične trditve. Vi del pa sem, kako ga boli, da se mu tako nevhvaležno vrača njegova ljubezen, zvestoba, vse ne-sebično požrtvovalno delo za čašni in večni dobrobit naroda."

"Zadeva, na kateri more pokazati sedanja vlada..."

"Radoveden sem," nadaljuje g. župnik Stare, "ali bodo krogi, ki so povzročili krivični proces proti škofu Rožmanu, ki so se sedaj — kakor zatrjujejo — odpovedali Stalinovemu komunizmu in hočejo po izjavah merodajnih voditeljev revidirati tudi svoje stališče do katoliške Cerkev, ali bodo ti sedaj popravili krivico, ki so jo storili svojemu škofu. Ali pa bodo pustili madež na sebi in bodo molčali? Sedaj, ko v Ljubljani uradno nečjejo biti več komunisti, bi bil čas, da se popravi krivica škofu, ki pač ni drugega zagrešil, kakor da je porabil svoje odlično mesto, da pomaga svojemu narodu, kjer je le mogel, ne da bi pri tem škodoval krščanskim načelom. Ali mora zato živeti v pregnanstvu? Mogoče je to zadeva, na kateri more pokazati sedanja vlada, da se je v resnici odrekla ekstremni komunistični miselnosti. Socialisti na Angleškem ali v Nemčiji, pa tudi v Avstriji gotovo ne bi hoteli trpeti takega madeža na svoji stranki."

Nova maša Amerikanca v Celovcu

V mestni župni cerkvi pri sv. Ilju v Celovcu je v nedeljo 12. t.m. daroval svojo prvo daritev Gospodu Rev. Daniel F. Jurkiewicz. K oltarju so ga spremljali nekateri njegovi ameriški in angleški študijski kolegi v Avstriji. Novomašno pridigo je imel Colerus v. Geldern. novomašnikov prijatelj. Na predvečer nove maše je bil v cerkvi sprejem s kratkim nagovorom, po katerem je g. novomašnik podelil navzočnim novomašniški blagoslov. Obenem z njim je podelil novomašniški blagoslov še drugi letošnji ameriški novomašnik v Avstriji Rev. Russell George Becker, ki je bil občen z g. Jurkiewiczem na letošnjo veliko noč posvečen v Innsbrucku.

Rev. Daniel F. Jurkiewicz je bil rojen 1928 v Milwaukee-u. Po nekaj letih bogoslovne študija doma v Milwaukee-u ga je njegov škof poslal na znano katol. bogoslovno fakulteto Canisianum v Innsbrucku. Domov

K sodobnim svetovnim problemom

Od vseh dogodkov preteklega tedna je gotovo najvažnejši govor amer. predsednika D. Eisenhowerja. Svet stoji pred važnimi odločitvami. Narodi se sprašujejo, kaj jim bo prinesla bodočnost: vojno ali mir. Predsednik je povedal svetu in prav posebej sovjetskim voditeljem, kakšni so cilji Amerike. Podčrtal je željo po miru in pokazal pot do miru, če ga vodniki svetovnega komunizma v resnici hočejo.

Zahodni svet ve dobro izkušnje, da je nemogoče ohraniti svobodo le s čuječnostjo in žrtvami. Potrudil se bo ohraniti izpopolniti atlantsko obrambno zvezo z vključitvijo Nemčije v evropsko obrambo, ker je to edina pot k varnosti. Zahod se zaveda, da je ogroženje Koreje in jugovzhodne Azije nevarnost, ki preti vsemu svetu.

Svobodni svet zahteva in pričakuje od Sovjetov polno spoštovanje svojih pravic in koristi, kot jih je pripravljen priznati sam vsem drugim, je poudaril Eisenhower. Da bi svet varali z besedami, ni več časa. Treba je dejanj, ki bodo izpričala iskrenost sovjetske namere, je nadaljeval. Priložnosti za taka dejanja je več. Sklenitev premirja na Koreji in ustavitev bojev v Indokini in na Malaji, podpis pogodbe z Avstrijo.

Za dosego mirnega sožitja med svobodnim svetom in Sovjetijo je postavil ameriški predsednik izpolnitev tehle zahtev. Ustavitev sovražnosti na Koreji in razgovor o njeni bodočnosti, ki mora voditi do svobodnih volitev v združeni Koreji. Istočasno mora seveda biti tudi konec bojev v Indokini in na Malaji. Zahod hoče imeti popoln mir ne samo v Aziji, ampak na vsem svetu. Ko bo doseženo to, se bosta Zahod in Sovjetija lotila reševanja drugih vprašanj, ki so

sva rešljiva, če obstoja med narodi spoštovanje medsebojnih pravic in koristi. Med temi vprašanji je važna zlasti zahteva po svobodni in združeni Nemčiji, vključeni v evropsko skupnost, ki si naj izbere svojo vlado na svobodnih in tajnih volitvah, ter zahteva po vrnitvi svobode iztočnoevropskim narodom.

Če bodo Sovjeti pri vseh teh vprašanjih pokazali popustljivost in zmernost, da jih bo mogoče rešiti, potem ne bo nobene ovire za razorožitev, ki pa mora biti pod uspešnim mednarodnim nadzorstvom.

"Mir, ki ga mi iščemo, temelji na poštenem zaupanju in sodelovanju med narodi — ne na orožju — ampak na pšenici, bombah, na mleku in volni, na mesu, lesu in rižu", je dejal predsednik. To so potrebe, ki jih kaže današnji svet. To so gotovo lepe besede, ki bodo našle primeren odmev med množico lačnih in raztrganih.

Svobodni svet se bo lahko podal na delo, da pomaga bližnjemu v stiski, da ga reši bede in zaostalosti, če bo Sovjetija nehala ogrožati njegovo svobodo in se odpovedala svojim osvajalnim ciljem, če bo komunizem prenehal izpodkopavati njegovo državno in družabno ureditev.

Amerika je povedala svojo besedo. Govorila je jasno in umerjeno, pa vendar odločno.

Ob treznem premisleku pogovora, ki jih je stavila Amerika, je težko reči, da bi Sovjetija na nje pristala. Če so se Sovjeti odločili za mir in pride do razgovorov med Zahodom in njimi, bo treba dolgih in trdih pogajanj, preden bo prišlo do sporazuma. Dotlej se bo pa Zahod pripravljaj za vsak slučaj, ker v resnično miroljubnost Sovjetije ne verjame skoro nihče.

* * *

Zanimiva je švicarska sodba o mednarodnem položaju. Po poročilu U. S. News & World Report gledajo Švicarji na položaj nekako takole. Sovjetska politika je plod skupnih odločitev, doseženih po ostrih borbah med člani politbiroja. Stalinova smrt je povzročila hudo borbo med vrhovi sovjetske vladajoče plasti, posledica te napetosti doma je miroljubnejša zunanja politika, toda vlada nad vsem svetom je še vedno sovjetski cilj.

Močna trda pest je še vedno edini dokaz, ki pri Sovjetih šteje. Zahod se mora zato dalje oboroževati in se truditi za čim večjo enotnost. Seve to ne bo lahka naloga.

Obsežnejše zmanjšanje pomoči Evropi, ne da bi bile istočasno znižane pregrade mednarodni trgovini, bodo povzročile velike gosodarske težave v Franciji in Italiji.

Sovjetski sateliti imajo zaradi prekinitev trgovine z Zahodom veliko škodo, posebno prizadeta je Poljska, pa tudi Sovjetija sama.

Izpušitev in oprostitev zdravnikov v Moskvi je znamenje začetka borbe med Stalinovimi dediči.

Tako torej sodijo Švicarji. — Podobnega mnenja pa so tudi jugoslovanski komunistični veljaki, ki so jim razmere v Moskvi iz prejšnjih časov osebno znane. Jugoslovani pravijo, da je treba paziti posebno na Nikito Hruščeva, ki je prevzel Malenkovovo mesto v sovjetski komunistični partiji. Pred nekaj tedni so Jugoslovani opozarjali posebno na maršala Žukova, ki se je znova pojavil v ospredju.

* * *

Naj bodo že ta ugibanja bližje resnici ali od nje bolj oddaljena, eno je gotovo, da je od bližnjih odločitev v Kremlju in od smeri, ki jo bodo Stalinovi dediči ubrali v zunanji politiki, odvisna usoda vsega sveta in ne samo onega, ki je pod njihovim nadzorstvom. Svet je postal eno in mir na njem je mogoče le, če ga hočejo vsi narodi.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

ODMEVI S PRERIJE

Lethbridge, Alberta. — Ker smo se ves post res dobro zadržali, in so zato potice, pirhi in podobna drobnarija res teknila ob praznikih, nam je prišlo na misel, da bi ne škodila kaka vesela ura za našo družino. No in tako je kar nekako samo prišlo do "luštkanega" plesa, kjer so se vsaj mladi dodobra navrteli, vmes gasili žejo, kjer je vroče je pot, in kdor se poti rad nade, tisti tekočino, da se pač ne "izsuši." (Spet mi bo stric z Battawee zameril predrznost omenjanja plesa, pa ker so tu kraji drugačni in razmere bolj usmiljene, se pač radi zavrtimo. Trošt naj mu bo, da je tudi tod kaka mama proti in pa seve tisti, ki jim vrtenje zleze preveč v glavo.) . . .

Oni dan bi me pa skoro kap. Pismo sem prejel z doma in to od nekoga, ki mi je, ko sem bil še v taborišču grozil s "krvavim maščevanjem." Mož je namreč vedno vihral s časi. No in ta možak mi prav ponižno piše o vsem mogočem, ka bi me utegnili zanimati. Tudi jamra, da stane lepa a nič zdržna in trpežna obleka nekako 20,000 dinarjev, in krojaču 3 jurje, pa si za silo oblečen. In takele pripisuje, ki mnogih, ki so bili ni, mnogi, ki so, pa, da so novi in bi se med njimi težko znašel in spoznal. In za odgovor me prosi. Ker že sam trdi, da mi je baže zelo dobro, mu bom skoro moral odpisati, da mnenja ne spremenim. Pa kaj naj mu pišem? Da imamo svobode na metre in jarde, ja toliko jo je, da jo celo konzerviramo in izvažamo predvsem v take kraje kot je Titovina, le da beograđ se ni našel vseh naslovov, komu naj jo iz centralne doloži na dom. . . Pa še koliko to zasluži skromen delavec, da se za ček kompletno "preobleče" spodaj in zgoraj, dobi poleg še škarpetke in klobuček" itd. . . To zaenkrat! Če mi bo še, in gvišen sem, da mi bo, še pisal, mu bom pa še sporočil, da ima dolar tako moč da vse kupi v Evropi, celo Tita, ki so ga kar "na štantu" "kupili" zapadni buržuji, celega ti, živo in mrtvo vago, torej onih ovelih 200 kg v hlačah z vsemi pritlikinami tj. medaljami ter zlatim trakovjem prole-tarca zraven. . . Da pa ne bom "preumazan" mu bom vsekar poslal paketek. Mož je namreč vsem dosedanjam frontam, od so-kolske do rdeče "ležel." Živel je gotovo vsaj doslej po "žičarsko" dobro in mu kaj posebnega ni manjkalo. Pač, enega ni imel in zavitek tega mu namerjam poslati, zavitek toaletnega papirja namreč, naj se mož zbršne, ostanek pa bratsko razdeli med enake razočarane tovariše. . .

Med kanadskimi Eskimi je civilizacija mnogo škodila temu preprostemu narodu. Prej vajen trdot zime in težav se je pomehkužil, belci so mu prinesli dobrot, ki so mu zdaj v pogubo. Pijače, alkoholne namreč, puško itd. predvsem pa konzervirana hrana so ga pomehkužili, lotile so se ga bolezn. Influenca, angina in predvsem jetika so zahrbtno iztrebljevalke itak že redkega prebivalstva skrajnega severa. . . Kanada, ki je predolgo zamenjajala skrbstvo za ta, nekako še 8,000 duš obsežen narod, se je na predvsem obupne klice in rotenja misijonarjev le zganiila in pričela pošiljati zdravstveno osobje med, na tisoče milj vsake-sebi raztresena naselja. Le po par družin namreč živi skupaj in se skoro neprestano premika, kakor pa, živali, od katerih dobiva hrano, in predvsem kože, ki jih beli trgovci dobro plačujejo, ali pa zamenjujejo za njim potrebne reči. . . Sem in tja se dobe seve taki trgovci, ki so brez vesti. Saj sem pred nedavnim videl slike Eskimov v mali snežni koči, v kotu oz. ob steni take koče pa radio aparat in barvasto električno nočno lučko. . . Nekdo je dobil za oboje dragoceni koži, Eskim pa je plačal le živobarnost lučke in radio aparata. . . Par tisoč mlj južno so prve električne napeljave. . . Zadnje dni so poslali med te revne, Eskime več zdravniških odprem, ki bi naj dosegle in preiskale čim več eskimskih družin in predvsem ugotovile razširjenost jetike med njimi. . . Vse resnejše obolele bodo skušali prepeljati v edmontsko okolje in razna severno ležeča zdravilišča. . . Mnoge med njimi prepozno. . .

"Tovarišija," "tovariš" in vse tako izrazoslovje bo te dni v Titovini prepovedano in potegnje-

Slovenske potniške
agencije
TRANSMUNDIAL

SE PRIPOROČAJO ROJAKOM.
★ vozne karte za ladjo ali avion
★ denarna nakazila, paketi
★ prevodi, emigracija itd.
pišite ali nas obiščite, govorimo slovensko
CARACAS—Venezuela, Pasaje
Capitolio 16
TORONTO—Kanada, 258 College
St., Tel. MI 4868
MONTREAL—Kanada, 2098 St.
Catherine West. Tel. FI
5306
ITALIJA - NEMCIJA - FRANCIJA

Pisatelj Mausar je nekajkrat pisal o pokojnem pisatelju dr. Jęzi Lovrenčiču, ki je bil tudi moj profesor slovenščine in dober znanec celi družini. Več kot dobičnica je bil blagi pokojnik. Dobro nam je usmerjal misli, budil želje po dobrih knjigah in vsakemu, ki je pokazal žilico po-

peresu bil več kot svetovalec. . . Pa mi je predvsem ostal v veseljem spominu, ko je nekega dne (bil je moj razrednik dve leti) vpisoval v razrednico službene zadeve, tisti pa, ki so se bali izpraševanja pa so se opravičevali. In med njimi je nekdo povedal, da ni mogel priti v šolo ker je imel samo 1 par čevljev in še tiste je morala nesti mama v popravilo. Pa je zamišljeni profesor Joža odgovoril: "Kej, kej, nič, nič, zdravniško spričevalo" . . . Prav, in mož je naslednji dan prinesel "čevljarsko potrdilo." To se je pokojni z nami vred smejal. . . Lepi so spomini nanj. . .

Še tole mi na spomlad večkrat hodi v misel. Bog ve, če bo "suša," ki zadnja leta redno davi Jugoslavijo kaj "popustila," če se res vrnejo domaćie iz združenih v lastnikove tj. kmetove roke, kot se obeta in zdaj že kar pritkrava o tem doma? Pa recite, če se časi ne obračajo, le brez petletk in komisarskih načrtov. . .

Mimogrede

Ohijski guverner Frank Lausche se je bil oni dan v nekem svojem govoru dotaknil vprašanja trdovratnega odlašanja o odločitvi ameriške udeležbe pri globalitvenih delih reke sv. Lovrenca; izrazil je, da udeležba Združenih držav pri teh delih ni le pametna ampak nujno in edino pravilna. Dejal je, da Združene države nikakor ne smejo dovoliti, da bi tuja država (t. j. Kanada), pa naj bo še tako prijateljska naprav U. S. A. sama na svojo pest zgradila tako važen projekt, katerega izboljšana vodnoprometna zveza je življenjskega pomena za osrčje najbogatejših poljedelskih in rudniških predelov Združenih držav.

Sloviti italijanski operni tenorist Beniamino Gigli gre v politiko: na prihodnjih italijanskih volitvah v poslansko zbornico bo kandidiral na listi krščansko-demokratske stranke v mestu Marche v Srednji Italiji. Volitve se bodo vršile 7. junija.

Angleški maršal Montgomery, eden zaveznikih poveljnikov v drugi svetovni vojni, je ob priliki svojega obiska v Ottawi, kjer se je posvetoval z zastopniki raznih držav, ki so članice Severnoatlantskega obrambnega pakta, dejal novinarjem, da bo nemara sprejel povabilo in se vrnil v avgustu v Kanado, kjer bo v Torontu otvoril letošnji Kanadski državni velesejm (Canadian National Exhibition).

Nek policist v mestu Windsor, Ont. je na svoji običajni patrli oni teden zapazil drzno vožnjo nekega avtomobila in njegovo nepravilno parkiranje; stopil je k soferju, ga začel izpraševati, ugotovil, da je mož pijan, ga legitimiral in pri tem ugotovil, da je prijel samega provin-cijalnega inspektorja za točenje opojnih pijač.

Usoda kanadskih potnih
listov

Toronto, Ont. — Novinska služba "Slov. narodne zveze za Kanado," ki se poslužuje za razširjevanje ugodnih vesti na stroj razmnoženih letakov zelene barbe pod naslovom "Ali že veš?" je v svoji izdaji na dveh straneh dne 23. marca letos objavila tole novico: "da je Tito poslal potne liste, ki jih je zaplenil kanad-

Razvoj kanadskega Zapada

Leto 1878 je znamenito za kanadski Zapad: tisto leto je zapuhal skozi prerije, od naselbine St. Boniface pa do Emresona prvi vlak. Ta prvi vlak, ki so ga začudenjem gledali Indijanci in mulatje (mulat je splošna beseda za človeka, kogar starši ali prastarši so bili dveh različnih ras; za kanadske mulate, ki so bili na splošno potomci francosko-indijanskih staršev, imamo posebno besedo "metis"; beseda je francoskega izvora in pomeni toliko kot "mešanec;" op. ur.) je bil za kanadski Zapad dogodek prve vrste: začela se je nova doba. Minili so dnevi, ko so se Indijanci svobodno podili po prerijah za divjačino in ko je lesem pa tja zašla na njihovozemlje obožena skupina krznarjev ali lovcev na bivoale ali kak slučajen raziskovalec; bivoali, ki so svoje dni v trumah živeli po kanadskem Zapadu, so bili že redki, nekako l. 1880 pa so jih praktično popolnoma iztrebili. Indijanci in mulatje so se odpovedali svojim širnim planjavam in se zadovoljili z omejenimi, od države zanje določenim ozemljem. Ta ozemlja so imenovali vladni uradniki "rezervate." Silno rodovitna zemlja, ki je Indijanci nikoli niso smotno delovali in izkoriščali, je začela vabiti nove naseljence in po prerijah je začelo valoveti žito.

A sprva ni šlo vse tako gladko. Kljub temu, da so prihajali novi naseljenci v velikih trumah, je bila dežela prerij na Zapadu preogromna, da bi jo naglo, smotno in načrtno naselili. Praznota kanadskega Zapada je bila konec preteklega stoletja še vedno pravi raj za cowboyske avanturiste, ki zakona niso spoštovali, ki so po končani naselili komunistični propagandi ter se vmili v domovino z namenom, da bi pomagali pri obnovi, v Moskvo, da so jih porabljali za komunistične špijone in da je Tito sam nekoč uporabljal ponarejen kanadski potni list?" — Uredništvo publikacij "Slov. narodne zveze za Kanado" se nahaja na 61 McFarland Avenue v Torontu.

Brezposelnost gradbenih
delavcev

Toronto, Ont. — V provinci Ontario je danes nad 10,600 izučenih gradbenih delavcev brez dela. Na splošno pripisujejo to krizo pomanjkanju jekla. Pri vsem tem pa moramo računati, da je brez dela nadaljnjih deset tisoč težakov ali poltežakov, ki pomagajo pri gradbenih delih. Edino upanje, da se bo položaj popboljšal, je prihajajoča pomlad, ko bodo spet več zidali. Toda če je kriza gradbene brezposelnosti v pomanjkanju jekla, tudi pomlad ne bo zalegla.

Žganjekuha je proti-
postavna

St. Catharines, Ont. — Kljub temu, da so našli pri ontarijskem farmarju Welshu blizu tega mesta samo 240 galonov namočene sadya (češenj) in nikakega žganja, so moža kaznovali za 101 dolar. Policija, ki je naredila pri omenjenem farmarju preiskavo, je ugotovila, da je bilo namočeno sadye popolnoma godno za kuho žganja. Welsh je policajem povedal tudi, kje ima skrit kotel za žganjekuho in tudi to, kje čmari svoj "moonshine." Policija je dodala v poročilu, da se kmet očitno ni bavil s prodajanjem žganja.

Panama je pripravljena sprejeti
kanadske "duhobore"

Panama je druga srednjeameriška dežela, ki je pripravljena sprejeti fanatične duhobore iz Britske Kolumbije, vprašanje pa je, ali bodo "sinovi svobode" na to pristali.

Vancouver, B. C. — Kmalu po miniranju železniške proge družbe C. N. R. na treh mestih v Kootenay Valley tukaj, o čemer smo poročali, je doživela Britska Kolumbija novo divjanje duhoborskih elementov; predpreteklo nedeljo ponoči so v duhoborskih naselbinah Perry's Siding, Appledalein Shoreacres neznani duhoborski zlikovci bombardirali stanovanjske hiše z zažigalnimi bombami. Nepričakovan napad se je zgodil v ranem jutru, zato so utegnili nekateri stanovalci rešiti bodisi le svoja življenja ali pa kvečjemu pohištvo. Zgorelo je trinajst hiš. Lastniki teh hiš so bili vsi člani sekte "sinov svobode," o katerih pravijo, da so najbolj fanatični in odgovorni za petdeset let trajajoča divjanja, miniranja in požiganja v duhoborskih naselbinah v Kootenay Valley, B. C. in tam okrog.

Medtem pa je prišlo poročilo, da je Panama, majhna državica ob Panamskem prekopu (ta prekop deli Severno in Južno Ameriko), voljna sprejeti fanatične Duhobore na svoje ozemlje in jih naseliti. Rafael Fabreja, panamski konzul v mestu Seattle, Wash., je dejal, da bo njegova država radevolje sprejela "Sinove svobode," če se bodo hoteli naseliti na panamskih tleh. Panama je druga srednjeameriška država, ki je izrazila privoljenje, da bi sprejela to fanatično sekto Duhoborov. Panamski konzul je namignil, da bi njegova država naselila Duhobore na večjo površino nenaseljene zemlje v Panami. Medtem se je bil vrnil iz države Costa Rica poseben duhoborski komite, ki je na licu mesta proučeval prilike v njihovi morebitni novi domovini. Panamski konzul je pristavil: "Moja dežela je širokogrudna, kar se tiče priseljevanja. Moja dolžnost je, da pomagam tem ljudem po svojih najboljših močeh. Panamska država je prav gotovo pripravljena pomagati tem lju-

dem. "Sinovi svobode" naj bi naselili v Panami 368 tisoč juter obsegajoče ozemlje, ki je velikonoma gozdnata in se nahaja približno 100 milj od mesta Balboa v Panami. Edini pogoj pri tej širokogrudni ponudbi je, da morajo izsekati toliko tega gozda, da bodo napravili eno milijardo kubičnih čevljev lesa, za kar bi jim panamska vlada plačala po \$5 za tisoč kubičnih čevljev. S tem delom bi Sinovi svobode zaplužili okrog 82 milijonov dolarjev, od česar bi odšteli stroške za drvarsko orodje in hrano in stanovanje.

Tretja nadaljnja država, ki proučuje možnost priselitve duhoborov iz Britske Kolumbije, je Urugvaj. Štefan Sorokin, duhovni vodja Duhoborov se je mudil zadnje čase več mesecev v Urugvaju, kjer si je ogledoval deželo, da bi našel primerno zemljo, kamor naj bi se njegovi sledniki naselili. — Iz vsega tega pričakovanja o bližnji preselitvi Duhoborov — vsaj njih najfanatičnejše — seke "Sinov svobode" — pa ne bo nič, če se duhobori sami ne bodo odločili, če se hočejo preseliti. Posebni kanadski odbor za duhoborske zadeve je mnenja, da ima več ali manj zanesljiva poročila, da duhobori niso voljni zapustiti Britske Kolumbije.

Dobra pasma

Toronto, Ont. — Pretekli teden sta prispela v Ontario živinorejce Eduardo A. Lopez in njegova žena iz južnoameriške države Peru. Lopez je prišel v Kanado nakupit več glav goveje živine pasme Jersey. Kanada je znana po čistokrvnosti svojih krav pasme Jersey, zato se je bil Lopez namenil, da bo preskrbel v okviru triletnega državnega živinorejskega načrta, ki ga imajo v državi Peru, dovolj živali za opremljenje domače perujske živine. Krave bodo prepeljali v Peru z avijoni maja meseca.

PASJA ZVESTOBA

Neki pes je hotel preplavati Rokavski preliv. Plaval je za svojim gospodarjem, ki se je v Calaisu vkrcal na ladjo. Gospodar je vedel, da bi prišel njegov pes na Angleškem v karanteno za pol leta, zato ga je podil domov. Ko je ladja odplula, je pes skočil v morje in jel plavati za njo. Neka ribiška ladja ga je nato našla dobro miljo od obale, ko je že močno zdelan, začel omagovati. Odpeljala ga je nazaj na francoski breg.

ZNAMENJE — Mlada fanta stojita pred 125 let starim križem v bližini Mittenwalda na Bavarskem. Podobnih znamenj je stalo nekaj veliko tudi po naši slovenski zemlji, pa so jih komunisti večinoma že podrli.

J. S. BAAR

Golobček

I. Matura

Osmi razred plzenske premonstratske gimnazije je bil danes slavnosten. Ne le zato, ker so se izdrgnena tla in stopnice blestele belo kakor kreda in da so visoka, nekda od prahu oslepela okna žarela v soncu, kakor bi bila kristalna, ne, veliki dvorani je prav za prav dajal značaj praznične nastojenosti kateder, pogrnjen z zelenim suknom s čopi na štirih oghi, in pa velik, v visoki porcelanasti vaz na sredo mize postavljen šopek snežnobelih in ognjenordečih rož. Za katedrom se je nekda krivil preprost in samotni, tu in tam močno obtočen stol, zdaj pa je nekam izginil in na njegovem mestu se je košatil udoben, mehko podšit naslanjač, ob njegovih straneh pa so se kakor pribočniki na tenkih, prožnih nogah dvigali lični baročni stoli z oblazinjenimi in rožastim blagom prevlečenimi sedali in naslonjači.

Razred je bil zaklenjen, na hodniku pred durmi pa se je gnetla gruča študentov. Tu so se nepočakano prestopali: vsi so bili oblečeni v črno, tu pa tam se je na kaki glavi lesketal celo črn cilindar. V očeh jim je gorela vročica, toda vsi obrazi so bili blede kakor stena.

"Snoči je prišel z omnibusom iz Klatov, pokrajinski nadzornik je in strokovnjak v fiziki in matematiki. Zato baje latinščine in grščine ne razume mnogo, čeprav se tudi vanju vtika," je skoraj šepetaje pripovedoval Chalupa, priznani razredni dektiv, ki je lovil in prinašal čenče o vseh profesorjih in sošolcih. Izsedil vsako skrivnost in izvohal tudi najskrivnejša stranpota in sestanke svojih tovarišev.

"Kako da ni prišel v kapelo k maši? Vsi predsedniki so prihajali," je povpraševal zvedavi Juvurek, ki ga je dražilo, da si doslej še ni mogel ogledati vladnega komisarja.

"Ej, saj ga dočakaš, ti radovedna Eva: odbližu se ga nagledaš, da ti bo presedalo," mu je zabrusil Holoubek, ki edini je stal mirno in brezbrizno, kakor bi se ga to ne tikalo, kar je vznemirjalo vse njegove sošolce.

"Morda je zaspal," je nadeljeval Chalupa, "saj veste, da so se reverendissimi patres poka-

zali in mu pripravili "veliko večerjo", kakor je bila tista kramljenska v evangeliju, in vino je bilo gotovo tako kot v Kani—," Chalupa ni dopovedal, marveč je prestrašeno sklopil usta, brž ko je počila kljuka. Vrta pri ravnatelju so se odprla, v njih se je pokazal sluga s ključem v roki in polnim naročjem knjig in papirja. Skoraj takoj za njim je planil majhen možiček z zlatimi naočniki na nosu, s cesarskimi brki in brado, oblečen v dolgo, črno cesarsko suknjo.

"To je on, pokrajinski nadzornik Muller," se Chalupa ni mogel premagati, da ne bi vsaj zašepetal, "videl sem ga včeraj, ko je stopil iz omnibusa."

Oči študentov so se hipoma uprle vanj; boječe, radovedno in polne nade so gledale iz mladih, pobledelih obrazov; niso zapazile patra ravnatelja, niti patra razrednika niti profesorjev, ki so resno kakor spremstvo korakali v belih, slikovith habi- bitih za možicem, ki je drobil s kratkimi koraki.

Sprevod se je po dolgem hodniku slovesno bližal... Študentje so se, kakor jim je bilo ukazano, uredili po abecednem redu v špalir; se odkrili in globoko priklonili; v ključavnici je zaškripal ključ, vrata so se sunkoma odprla in, preden so se študentje zavedli in se zravnali, so že zaslišali oster glas: — "Oprite okno in odnesite ta šopek!"

Prestrašeni sluga ni vedel, kaj naj prej stori. "Položite najprej knjige na kateder, potem pa pojdite in odprite okno," mu je dejal s tihim, mirnim glasom pater Norbert, profesor prirodopisa — in sam vzel svoje ljubljene — šopek rož — jih nežno poduhal in jih z vazo postavil v sredo odprtega okna.

"Gospodje kandidatje!" je zadelo sem od zelenega katedra, še preden je utihnil šum in preden so se osmošolci utegnili uvesti v klopi; nenaden nagovor jih je zmedel in hitro so zopet vstajali.

"Novi šolski zakoni nalagajo študentom zrelostno skušnjo. Dokazati morate, da ste zreli za višji, za vseučiliški študij, dati morate račun o svojem znanju v strogi državni skušnji. Kdor se ne čuti zrelega, naj rajši od-

stopi. — Nihče se ne zlaši? Dobro? Torej se vsi priglašujete k zrelostni skušnji, zato odpiram državno skušnjo in kličem prve tri gospode kandidate, da pristopijo."

Vse to je gospod nadzornik povedal kakor v eni sapi, odsekano, rezko in komaj da je padel z glasom. Nato se je pogreznil v mehki naslonjač in segel po seznamu muturantov.

V razredu je bilo, kot da je zavel leden veter. Študentje so stali na svojih mestih kot okameneli in brez sape, po hrbtih pa so jim gomazeli mravljinici.

"Andrele, Babor in Ducha, pristopite!" se je moral oglašiti razrednik; poznani glas je na mah uničil čar zakletve; trije študentje so stopili iz skrajne klopi, ostali pa so se z glasnim oddihom uredili.

Matura se je začela. Tista stroga matura, kakor jo je sploštil zakon, matura, ki ne pozna usmiljenja, izhoda, ne oproščenja ali spregleda. Trdo in neizprosno je terjala, da se ji podvrže brez usmiljenja v vseh predmetih vsak študent brez izjeme, odličnjak prav tako kakor zadnji. Kakor kerub z ognjenim mečem je stala pred vrati, ki se odpirajo k višji učenosti — na univerzo. "Biti — ali ne biti," je klical ta angel in v eni uri, čisto v eni minuti odločil o vsem bodočem življenju mladega človeka. Naključje, razpoloženje in sreča so igrale tu mnogo pomenljivejšo vlogo mimo lastnega znanja, zbranega in nakopičenega v dolgih osmih letih življenja.

Toda ni bilo časa vdajati se dolgemu premišljevanju. Andrele je že stal pred tablo s kredom v roki. Babor in Ducha sta že držala v roki klasika z izbranim mestom, ki sta ga morala prevesti, razred je napeto sledil prvi nalogi, ki jo je profesor matematike narekoval. Komaj je skončal, se je oglašil gospod predsednik: "Povejte na kratko, kako boste to lahko nalogo rešili?" in sedel pri tem kakor pribit in niti z glavo ni krenil, le bistré oči z brušenim steklom so se zabadale kakor igle v lica profesorjem in dijakom, da nihče ne bi niti z migom glave, niti z mežikanjem oči mogel vprašanemu svetovati.

Vprašanja so padala kakor toča. "Hitro! Hitro!" je cepetal predsednik, ko se za njegovim hrbtom ni takoj oglašil odgovor, "pa si napišite! In govorite pri tem!" — Kreda je zaškripala po črni tabli in vrsta belih števil je rasla; predsednik pa, kakor bi imel tablo pred sabo, se ni niti obrnil in je popravljal napake, opozarjal na dane količine ter ponovil dve, tri vrste, kakor bi bral... "Strokovnjak!" se je vzradostil profesor matematike in na skrivnem vzel ščepec tobaka.

"Matematik!" se je veselil profesor klasičnih jezikov, "slovnice in nepravilnih glagolov se ne bo lotil."

"Škoda, da ni prirodar," je tožil tihi pater Norbert in se žalostno zagledal v odstavljene rože.

(Dalje prihodnjič)

MALI OGLASI

Sobe se odda
Odda se 4 sobe za odrasle. Oglasite se na 955 E. 69 St. —(80)

Naprodaj
Piano-Accordion (Fradella), 120 basov, kot nova. Pokličite RE 1-4473.

Hiša naprodaj
Proda se hiša za 2 družini na 78. cesti, 5 in 5 sob, 2 garaži, furnez, pod iz trdega lesa. Cena \$10,700.
Kasunic Realty
7510 Lockyear Ave.
HE 1-8056 (79)

V kak zasebni rudnik bi rad prišel

Bivši premogar bi rad za nekoliko časa dobil delo v kakem rudniku, ker njegovo zdravstveno stanje nujno potrebuje podzemeljskega zraku. Če ima kdo v lasti ali v najemu kak rudnik v Penna., W. Va., ali Ohio, naj sporoči, za kar bom neskončno hvaležen. H. M. Tomc, 7211 Myron Ave., Cleveland 3, Ohio, HE 2-1982. —(79)

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom KSKJ po 4% obresti

nečlanom po 5% obresti

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

MALI OGLASI

Iščejo stanovanje
Mati in sin, 12, iščeta 4 ali 5 sob med E. 32 in E. 76 med Superior ali St. Clair. Kliče TO 1-0948. (79)

Mi pripravimo ZDRAVILA za Evropo
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio

ZULICH INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, Agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo
IVanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

Slovensko-angleški SLOVAR

1952 izdaje

ki ga je sestavil
Dr. Janko Kotnik

SE SEDAJ DOBI V URADU

AUGUST KOLLANDER6419 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Stane s poštnino \$5.25

Moški dobijo delo

Delavci za tovarno

Menjajoči šift, 5 dni v tednu, plača od ure, uniforma pre-skrbljena. Brezplačna skupna zavarovalnina.

FERRO CORP.

4150 E. 56 St.

(južno od Harvard)

(81)

DIEMAKERS

Za srednje in velike dies
TOOLROOM ENGINE
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
DIE REPAIRMEN
Mi bi radi tudi govorili z
MACHINISTS

Visoka plača od ure in čas in pol za nad urno delo ter dvojna plača ob nedeljah. Dobri delovni pogoji in dodatek za življenske stroške.
Ta dela pri OBEH NASIH TOVARNAH, E. 93 in Woodland ter 1115 W. 152 St., ampak ZGLASITI SE MORATE V ŠT. 1 employment uradu.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 St.

(82)

Ženske dobijo delo

Hišno delo

Splošno hišno delo, 5 dni v tednu, svojo sobo. Mora rada imeti otroke, biti izkušena in imeti priporočila. Kliče CE 1-6618. (78)

Hišno delo

Zanesljiva ženska dobi delo za kuhati in za lahko hišno delo. Lep dom. Najvišja plača. Mala družina. Kliče WY 1-5593 za setanek. (81)

MALI OGLASI

Pozor Novi!

Proda se hiša s 7 sobami; 4 spalnice, gorkota na plin, 2 stranišča, zaprt porč, 2 garaži z delavnico. Sadno drevje. Lot 50x156, zadaj 75. Prazno v dveh mesecih. Kliče RE 1-4365. —(78)

Costilna naprodaj

Točilnica piva in vina ter restavracija se zamenja za hišo ali pa proda za \$2700 v gotovini na 8104 St. Clair Ave. Kliče EN 1-0570. —(78)

Naznanilo

Spodaj podpisani naznanja, da ni odgovoren za druge dogodke kakor samo svoje.
Tom Mlinar
15224 Ridpath Ave. —(78)

Naprodaj

Proda se Maytag pralnik v dobrem stanju. Cena \$20. Oglasite se na 1249 E. 61 St., zadaj. —(79)

NAPRODAJ ICE CREAM PARLOR and SANDWICH SHOPPE

v poslopiju Slov. nar. doma na St. Clair Ave. in 65. ceste.

Kompletno z vsem inventarjem: soda fountain, steklene omare, zmrzovalnik (freezer), pregrade (booths), mize, stoli. — Prodaja vse vrste siadoleda, sladkarije, cigare in cigarete, mehke pijače, voščilne karte, prigrizek in lahka topla kosila. Zgorej stanovanje 4 sob — neobvezno.

Idealna prilika za dobro kupčijo!

NAPRODAJ

V bližini cerkve Marije Vnebovzete na Holmes Ave., hiša s 6 sobami, klet. Samo \$6800.

KOVAC REALTY
960 East 185th Street
KEmore 1-5030 (81)

Moški dobijo delo

TAPCO
ZDAJ IZBIRA
IZKUŠENE MOŠKE
ZA

THE TEAM

TOOLMAKERS
Experimental work building jigs and fixtures
TOOLROOM
TURRET LATHE OPERATORS
ENGINE LATHE OPERATORS
MILLING MACHINE OPERATORS
SHAPER OPERATORS
UNIVERSAL GRINDERS
SURFACE GRINDERS
TOOL AND CUTTER GRINDERS

Pridružite se k

Tapco Team
DANES

... Prilika za napredovanje
... Dobri delovni pogoji
... Varnost

Employment uradne ure:
Ponedeljek, sreda, petek
8 zj. do 5 pop.
Torek in četrtek
8 zj. do 9 zv.
Sobota in nedeljo
8 zj. do 3:30 pop.

ali kliče

W. S. OLIVER

za sestanek

Prosimo prinesite izkaz državljanstva

THOMPSON PRODUCTS, Inc.
23555 Euclid Ave.
(C.T.S. Bus 28) (86)

Help Wanted

Young man to drive delivery truck for building materials and tools. Call HE 1-1660. (78)

Assemblers

NI POTREBNO NOBENE

PREJŠNJE

PREIZKUŠNJE

TUDI IZKUŠENI

Metal Finishers**Gas Welders****Paint Sprayers****Torch Solderers****Trimmers**

Morajo biti pripravljeni delati 1. in 2. šift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, katere zadržimo delati v produkciji "station wagon in panel truck bodies". Začetna plača od ure je okrog \$1.74 vstevši dodatka za življenske potrebe.

DELAJSKE PODPORE

Pokojnina, zavarovalnina, bolniška pora, plačane počitnice, plačani prazniki.

Oglasite se v našem

Employment uradu

8 zj. do 7 zv. dnevno

izvzemši nedelje

FISHER BODY

(Euclid Plant)

DIVISION OF

GENERAL MOTORS

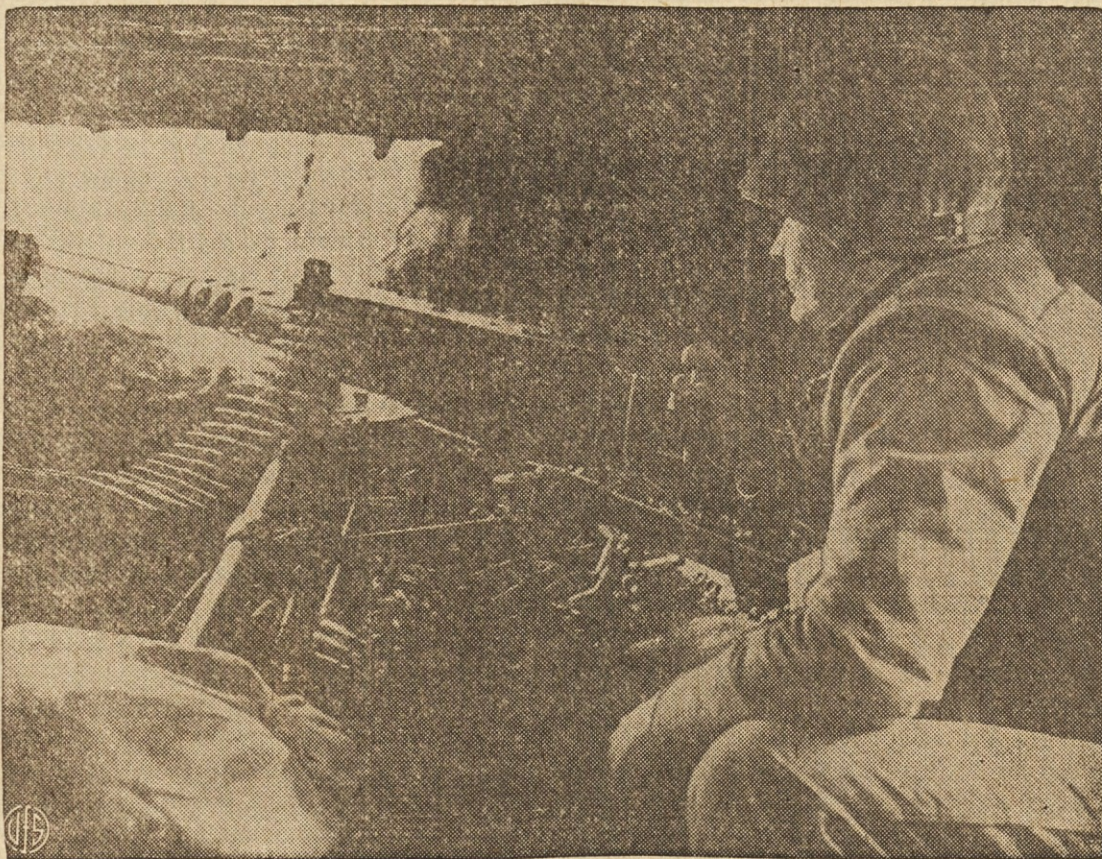
CORPORATION

20001 Euclid Ave.

Euclid, Ohio (81)

VELIKA NEDELJA V RIMU — Velik kip sv. Petra sredi 350,000 oseb broječe množice zbrane na trgu pred cerkvijo sv. Petra na Veliko nedeljo. Množica se je zbrala, da prejme papežev blagoslov in posluša njegovo velikonočno poslanico.

NA STRAŽI — Marinski Sgt. Larry Hardin, Greeley, Colo., skrbno opazuje ozemlje pred seboj iz zaklona, ki ga varje pred komunističnimi krogljani na korejskem bojišču.